

**SANAYİ VE ZİRAATTE KULLANILAN ZEHİRLİ
MADDELERİN ECZANELERDE SURETİ HIFIZ VE ALIM
SATIMI HAKKINDA TALİMATNAME**

Bakanlar Kurulu Kararının Tarihi : 28.12.1927 No : 6000

Yayımlandığı Resmî Gazetenin Tarihi :

Yayımlandığı Düsturun Tertibi : 3 Cildi : 9 Sayfa : 23

Madde 1 – Bu talimatnamenin nihayetindeki zeyilde münderiç bilûmum ecza ve mevaddı kimyeviyeenin ecza ticarethaneleri ile sanayi ve ziraatta müstamel mevaddı kimyeviye satmağa müsaade almış olan mağaza ve dükkanlarda sureti muhafazası ve alıcıya tevdiî aşağıdaki maddelerde gösterildiği veçhile yapılır. Eczanelerde zehirli maddelerin gerek muhafazası ve gerekse reçete ile satışı, hususi talimatnamesindeki ahkama tevfikân icra edilir.

Zehirli maddelerin muhafazası

Madde 2 – Bütün zehirli maddeler bulundukları mahallerde diğer eşyadan tamamıyla ayrı ve muntazam bir surette muhafaza edilecek ve yenecek ve içilecek şeyleri havi kapların yakınında veya üzerinde bulunmıyacaktır.

Madde 3 – Zehirli maddelerin kaffesi mayi veya sulp olduğuna göre iktiza eden şekillerde yapılmış ve sıkı surette kapanacak tarzda kapakları havi şişeler veya kaplar derununda muhafaza olunur. Zehirli nebatat veya zehirli nebatat aksamı iyice kapanabilir kutu ve sandıklar derununda saklanır. Boyalar ile zeyildeki (B) ve (C) cetvellerinde yazılı maddelerden hava temasiyle tahallül ve tagayyür etmiyenler çekmeceler derununda muhafaza olunabilirse de bu çekmeceler güzelce kapanabilir bir halde olmalı ve muhteviyatının toz halinde etrafa dökülmesine mani olacak surette imtizaçlı yapılmış bulunmalıdır.

Madde 4 – Zehirli maddeleri havi kaplar üzerine kalın yazı ile (zehir) kelimesi ve altında muhtevi olduğu zeyilde gösterilmiş olan isimleri yazılır. Ayrıca küçük yazı ile o maddenin mahallen ve halk arasında kullanılan ismi de işaret olunur.(A) cetvelinde yazılı maddelerin ismi beyaz üzerine kırmızı (B) ve (C) cetvellerinde zikredilenler beyaz zemin üzerine siyah olarak ve sabit surette yazılı olmalıdır. Madeni hamızlarla kesif kalevi mahlülleri ve brom ve iyodu muhtevi şişeler üzerine muhtevi olduğu maddelerin isimleri beyaz üzerine usulü mahsusası veçhile hakkedilmiş bulunmalıdır.

Madde 5 – (A) cetvelinde yazılı olan zehirler her tarafı sağlam ve gayrikabili nüfuz bir duvar ile mahdut hususi bir odada diğer zehirli maddelerden ayrı olarak muhafaza edilir. İmtizaçlı olmak ve kafi derecede sihanı haiz bulunmak şartıyla bu zehirli maddeler odasının ahşap bölme ile ve büyükçe bir dolap halinde tefrik edilmiş olması da caizdir. Bu kısımlar, içinde çalışılmağa müsait derecede aydınlık olmalı ve mağaza veya dükkanın sair aksamından

iyice kapanabilen ve kilitli bir kapı ile ayrılmalıdır. Kapının üzerine gayet okunaklı surette yazılmış (zehir) levhası talik olunur. Zehirli maddeler odasına mağaza veya dükkan sahibi veya onun tarafından memur edilmiş olan adamından başkasının girmesi memnu olup lüzum ve ihtiyaç zamanı haricinde kapısı daima kilitli bulunur.

Madde 6 – Zehirli maddeler odasında muhafaza edilen zehirler "3" üncü maddede gösterilen kaplar derununda olarak muntazam bir surette veya küçük dolaplar içerisinde veyahut raflar üzerinde saklanır. Dolaplar veya raflara vaz'ı mümkün görülmiyen zehirlerin zurufu şeraiti lazimeyi haiz olduğu halde zemin üzerine de vazı olunabilir. Bu oda derununda yalnız bu zehirleri tartmağa mahsus bir terazi bulunur.

Madde 7 – Fosfor ve fosfor ile imal edilmiş mevaddı semmiye zehir odasında, ayrıca ve behemehal ateşten masun olarak ihzar edilen hususi bir mahalde hıfzolunur. Beyaz fosfor su içinde saklanmalıdır. Sut ve potasrutubet ve ateşten masun bir halde ve kapalı olarak muhafaza edilmeli ve mayi Parafin ve saire gibi hava nüfuzuna mani bir madde içinde mağtus olmalıdır.

Madde 8 – Zeyilde muharrer bütün zehirli maddelerin her sınıfı için ayrı terazi ve kaşık bulundurulacak ve kaşıklar her defa istimalden sonra temizlenecektir. Bu terazi ve kaşıkların üzerinde aşık ve nazarı dikkati calıp bir surette "Zehir" kelimesi yazılı olmalıdır. Zehirli boyaları muhtevi kaplar derununda yalnız o boya için ayrı bir kaşık bulunur. Çok miktarda zehirli maddeler zurufu ile veznedildiği halde ayrı bir terazi istimali mecburi değildir.

Zehirli maddelerin alıcıya verilmesi

Madde 9 – Zehirli maddeler alıcıya behemehal ticarethane veya dükkan sahibi veyahut bu iş için kendisi tarafından tavzif edilmiş mahsus adamı tarafından verilir.

Madde 10 – Zeyildeki (A) ve (B) ve (C) cetvellerinde münderiç zehirli maddelerin ithalat ve ihracatı sahifeleri mütaakıp numaralı bir defterin hanei mahsusuna tarihi itasiyle miktarı ve alan şahıs sıra numarasıyla kaydolunur. Bu defterler mahallin en büyük memuru sıhhisi tarafından musaddak olmalıdır. Kuyudat zehirli maddenin itasını mütaakiben hemen veren tarafından icra edilir. Ecza ticarethanelerinde afyonu tıbbi ve morfin, diyasetil morfin, kokain ve milhleri ve esrar gibi muhaddirat için ayrıca musaddak bir ithalat ve ihracat defteri tutularak bu maddelerin mevridi ve toptan eczacılara ve resmi müessesesata satış miktarı tarih sırasıyle işaret olunur. Defterler hitamından sonra on sene müddetle satıcının nezdinde muhafaza edilecektir. Toptan zehirli maddeler satan tüccarlar tarafından perakendecilere, müessesatı resmîyeye, büyük sanayi erbabına verilen çok miktarda zehirli maddeler ayrıca bir deftere kaydolunur.

Madde 11 – Zehirli maddeler bayileri bu gibi maddeleri sınai veya ilmi maksat için aldıklarına kani olmadığı kimselere ita etmiyeceklerdir. Bu gibi hallerde zehirli maddenin verilmesini talep eden şahsın ismini ve hüviyetini ve talep ettiği zehrin miktarını gösterir bir makamı resmiden (heyeti sıhhiye, belediye, polis, heyeti ihtiyariye) ita edilmiş bir vesika talep etmeğe mecburdur. Bu vesikalar iki hafta müddet için muteber olup ancak bir defa zehir itasına mahsustur.

Madde 12 – On dört yaşından aşağı çocuklara her ne suretle olursa olsun zehirli maddeler verilmesi memnudur.

Madde 13 – Zeyildeki (A) ve (B) cetvellerinde yazılı zehirlerin alınmasını mütaakıp zehiri alan kimse tarafından imzalı veya mühürlü bir makbuz verilir. Bu makbuzlar üzerine satıcı tarafından zehir defterindeki numara tahrir olunduktan sonra on sene müddetle muhafaza olunur.

Madde 14 – Zehirli maddeler behemehal kapalı ve imtizaçlı kaplar derununda verilir.(B) ve (C) cetvellerinde yazılı maddelerden hava temasında tahallül ve tagayyür etmiyenler etrafa dökülüp saçılmasına meydan vermiyecek surette yapılmış mukavva kutular içinde verilebilir. Bu kaplar ve kutular üzerinde (zehir) kelimesi ve kabın muhtevi olduğu maddenin cinsi ve satanın ismi yazılı olacaktır.

Madde 15 – Zehirli maddelerin yiyecek ve içecek şeylerin muhafazasına veya ihzarına mahsus ve her türlü yanlışlığa müsait kaplar derununda itası memnudur.

Madde 16 – Sanat ve ziraatta kullanılan zehirli ve müessir maddeler satmak için müsaade alanlar hangi maddelerin satışı için müsaade almış iseler yalnız dükkanlarında o maddeleri bulundurmağa salahiyettardır. Başka nevi maddeleri bulundurmaları ve alıcıya vermeleri memnudur.

Madde 17 – Talimatnameye merbut (A), (B), (C) cetvellerinde münderiç olmayıp tababet ve sanayi ve ziratta kullanılan diğer semli ve müessir maddeler derecei tesir itibariyle muadilleri bulunan maddeler gibi hıfzedilir ve satılırlar.

Madde 18 – Bu talimatname ahkamına muhalif hareket edenler hakkında kavanini mahsusasında münderiç ahkam tatbik edilir ve evamiri Hükümete muhalif hareketlerinden dolayı takibatı kanuniye icra edilir.

Madde 19 – İşbu talimatname neşri tarihinden muteberdir.

CETVEL - A

1 – Hamızı arseniki, hamızı arsenik ve bilümum arsenik emliha mürekkebat ve müstahzaratı, arsenikli boyalar.

2 – Hamızı kiyanusi ma, kiyanusi potasyum ve bilümum hamızı kiyanusi ma emlihası.

3 – Hamızı filoori ma

4 – Hamızı klor ma (arseniki havi)

5 – Hamızı kibrit (arseniki havi)

6 – Akonitin ve bütün mürekkebat ve müstahzaratı

7 – Arsasetin

8 – Atropin bütün mürekkebat ve müstahzaratı

9 – Brüsın ve bütün mürekkebat ve müstahzaratı

10 – Kürar ve bütün mürekkebat ve müstahzaratı

11 – Kantaridin ve bütün mürekkebat ve müstahzaratı

12 – Kolşisin ve bütün mürekkebat ve müstahzaratı

13 – Datürin ve bütün mürekkebat ve müstahzaratı

14 – Emetin ve bütün mürekkebat ve müstahzaratı

15 – Dijitalin ve bütün mürekkebat ve müstahzaratı

16 – Eritloflein ve bütün mürekkebat ve müstahzaratı

17 – Ergotin ve bütün mürekkebat ve müstahzaratı

18 – Homatropin ve bütün mürekkebat ve müstahzaratı

19 – Hiyosin ve bütün mürekkebat ve müstahzaratı

20 – İdrastinin ve bütün mürekkebat ve müstahzaratı

21 – Hiyosiyamin ve bütün mürekkebat ve müstahzaratı

22 – Nikotin ve bütün mürekkebat ve müstahzaratı

23 – Nitrogliserin (*mahlülleri*)

24 – Fosfor ve fosforla ihzar olunan fare ve sair haşerat itlafına mahsus müstahzarlar.

25 – Fizostiğmin, bilümum mürekkebat ve müstahzaratı

26 – Pikrotoksin

27 – Civa emliha ve mürekkebatı

28 – Skopolamin bilümum mürekkebat ve müstahzaratı

29 – Strofantin bilümum mürekkebat ve müstahzaratı

30 – Striknin bilümum mürekkebat ve müstahzaratı

31 – Süprarenin, adrenalin, epirenin

32 – Üran ve emlihası (üranlı boyalar)

33 – Veratrin, bilümum mürekkebat ve müstahzaratı

CETVEL – B

1 – Asetanilit

2 – Adonis vernalis evrakı - avcı otu

3 – Agarisin

4 - Akonit - kurt boğan - yaprak, kök, sıbığ ve hulasa

5 – Hamızı agarik

- 6 – Hamızı feniletil barbitürük (lüminal) ve emlihası
- 7 – Hamızı dietil barbitürük (veronal) ve emlihası
- 8 – Hamızı klor hıllı salis
- 9 – Hamızı krom
- 10 – Hamızı hummaz
- 11 – Alipin ve emlihası
- 12 – Apomorfin ve emlihası
- 13 – Anestezin
- 14 – Arekolin ve emlihası
- 15 – Belladon – güzel avret otu – yaprak, kök, sıbığ, hulasa ve şurubu
- 16 – Brom
- 17 – Brom etil
- 18 – Bromal
- 19 – Bromoform
- 20 – Butil maiyeti kloral
- 21 – Kalabar hulasa, büzur ve sıbğı
- 22 – Kardol
- 23 – Kloralformamit
- 24 – Kloral
- 25 – Klor nemil
- 26 – Krizarobin
- 27 – Kokain ve emlihası
- 28 – Konvallamarin ve emlihası
- 29 – Konvalların ve emlihası
- 30 – Esrar, hulasa ve sıbığ
- 31 – Kodein ve emlihası bütün mürekebat ve müstahzaratı
- 32 – Kantarit – kuduz böceğı – bütün mürekkebat ve müstahzaratı
- 33 – Sigü – baldıran – evrak ve hulasası
- 34 – Kolşık – çidem – hulasa, sıbığ, kökü, tohum ve şarabı
- 35 – Dijital – yüksük otu – yaprak, hulasa ve sıbğı
- 36 – Elaterin
- 37 – Ökodal
- 38 – Öforp
- 39 – Sent inyas baklası, hulasa büzuru ve müstahzaratı
- 40 – Fujermal – serhas müzekker ve hulasası
- 41 – Formaldeit
- 42 – Gayakol
- 43 – Jelsemiyüm, kökü ve hulasası
- 44 – Gomm - gut

- 45 – Heroin ve emlihası (diasetil morfin)
- 46 – Hardal zeyti tayyarı
- 47 – Taflan zeyti tayyarı
- 48 – Kroton yağı
- 49 – Acı badem yağı
- 50 – Konopot yağı
- 51 – Hidrastis, kök ve hulasa
- 52 - Altıncökü - ırkuzzehep - kök, sıbğ, hulasa ve şarabı
- 53 – Jalapa ratenci hulasa ve sıbğ
- 54 – Jüskiyam, yaprak, hulasa ve sıbğ
- 55 – Laktükaryüm, yaprak, hulasa ve usaresi
- 56 – Morfin ve emlihası ve bütün mürekkebat ve müstahzaratı
- 57 – Narsein ve emlihası ve bütün mürekkebat ve müstahzaratı
- 58 – Narkotin ve emlihası ve bütün mürekkebat ve müstahzaratı
- 59 – Nitrat darjan - Cehennem taşı
- 60 – Nitrobenzol
- 61 – Nitrit damil
- 62 – Novokain ve emlihası
- 63 – Afyon ve bütün mürekkebat ve müstahzaratı
- 64 – Paraldehit
- 65 – Pelletiyerin ve emlihası
- 66 – Polikarpin ve emlihası
- 67 – Pental
- 68 – Pirogallol hamızı afas
- 69 – Rezorsin
- 70 – Sabin, zeyt ve hulasası
- 71 – *Santonin*
- 72 – Strofantüs, büzüru ve sıbğ
- 73 – Sülfonal
- 74 – Stiptisin
- 75 – Sakammone - mahmude - ratenç, hulasa ve sıbğ
- 76 – Tartariyeti potas ve antimuvan
- 77 – Tallin
- 78 – Yuhimbin bütün müstahzarat ve mürekkebatı

CETVEL – C

- 1 – Halliyeti esrep
- 2 – Halliyeti esrep (mayi)
- 3 – Hamızı azot ve % 15 ve daha ziyade nisbette hamızı azot mahlülleri
- 4 – Hamızı klor ma (arseniksiz) ile % 15 ve ziyade nispetteki hamızı klor ma mahlülleri

- 5 – Hamızı kibrit (arseniksiz) ve % 15 ten fazla hamızı kibrit mahlülleri
- 6 – Saf ve gayri saf hamızı fenik ile % 5 ten fazla mahlülleri
- 7 – Hamızı pikrik ve mürekkebatı
- 8 – Gümüş emlahı
- 9 – Baryum ve mürekkebatı (kibriti baryüm müstesna)
- 10 – Sani humaziyeti potasyüm
- 11 – Sani kromiyeti Potasyüm
- 12 – Sani kromiyeti sodyum
- 13 – Klor antimuvan
- 14 – Kadmiyüm ve mürekkebatı
- 15 – Antimuvan, baryüm, kurşun, krom, gom - gut, kadmiyum, hamızı pikrik, boya ile kalayı muhtevi boyalar
(Kibriti baryüm, humuzu krom, kibriti kadmiyüm, kibriti kalay, kibriti tutya, humzu tutya, humzu kalay müstesna)
- 16 – Kromiyeti potas
- 17 – Kloriyeti potas
- 18 – Kafein ve mürekkebatı
- 19 – Ebucehil karpuzu (hulasa ve sıbğı) kolokint
- 20 – Kreozot
- 21 – Krezol ve mürekkebatı krezol sabunu lizol ve emsali
- 22 – Nuhas emlahı
- 23 – Kalomel
- 24 – Taflan suyu
- 25 – Acı badem suyu
- 26 – Çavdar mahmuzu ile ergotin
- 27 – Kalay (emlahı)
- 28 – İyot ve mürekkebatı
- 29 – İyotnemil
- 30 – Lobeli (yaprağı ve sıbğı)
- 31 – Altın emlahı
- 32 – Potasyum
- 33 – Potasın % 5 den fazla mahlülü
- 34 – Potası muhrik
- 35 – Parafenilen diyamin (emlahı, mahlülü, müstahzaratı)
- 36 – Ada soğanı hulasa, sıbğı ve şarabı
- 37 – Sodyum
- 38 – Sudu muhrik
- 39 – Sudu muhrikin yüzde % 5 ten fazla mahlülü
- 40 – Kibriti karbon
- 41 – Tutya (emlah)